

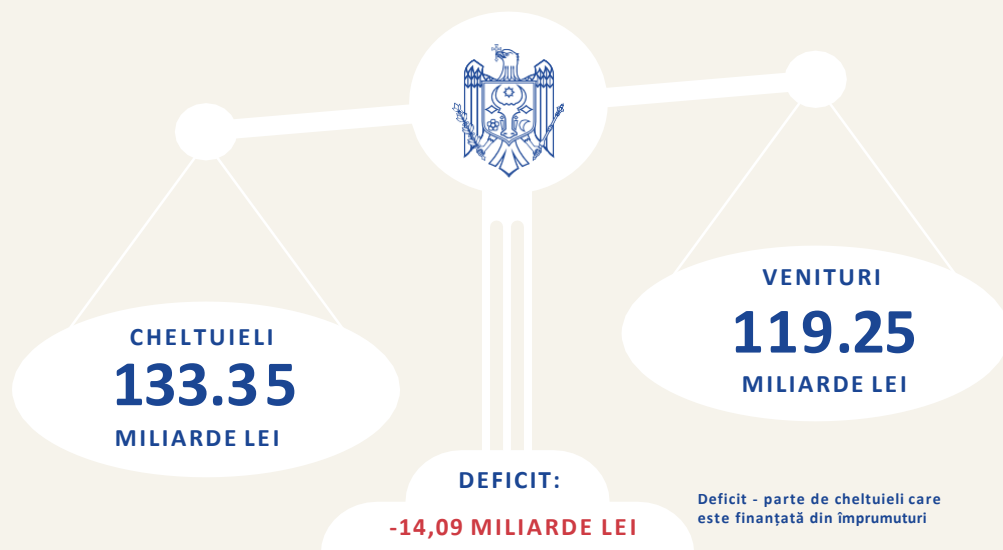

2025

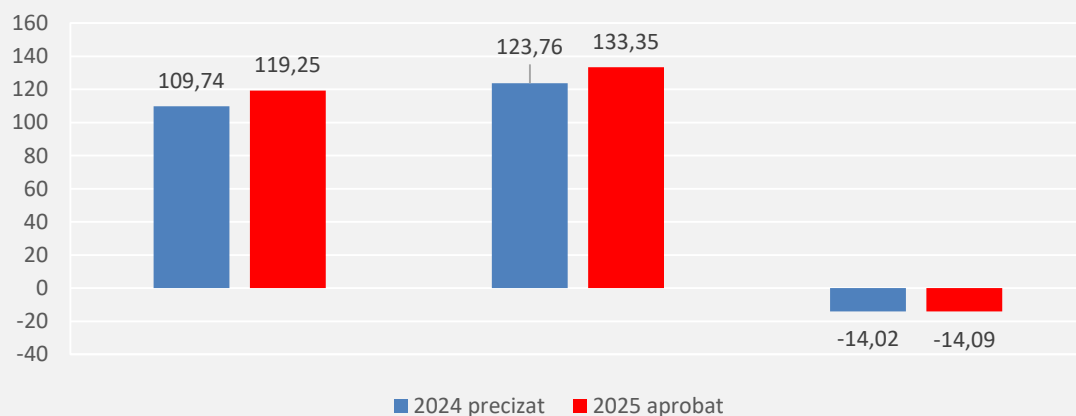
BUGETUL PENTRU CETĂȚENI

BUGETUL PUBLIC NAȚIONAL (BPN)

PRIORITĂȚILE GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

- ➔ Asigurarea sustenabilității bugetare și gestionarea responsabilă a finanțelor publice
- ➔ Consolidarea veniturilor bugetare printr-o administrare fiscală și vamală eficientă
- ➔ Asigurarea securității energetice a țării, finanțarea măsurilor economice și sociale anticriză, protecția socială a populației, în special sprijinirea populației vulnerabile
- ➔ Prioritizarea și programarea multianuală a investițiilor publice într-o manieră eficientă, profesionistă și transparentă

↗ Veniturile
BPN (mld.lei)

↘ Cheltuielile
BPN (mld.lei)

➔ Soldul BPN (deficit)
(mld.lei)

PRINCIPALELE MĂSURI PE 2025 INCLUSE ÎN BUGET

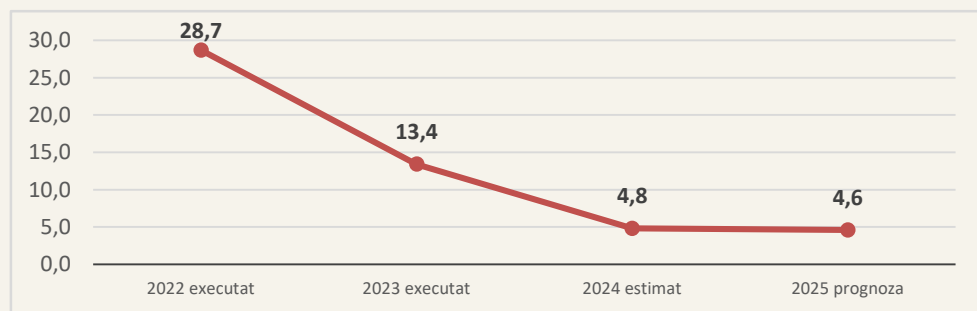
- Majorarea salariilor în sectorul bugetar, inclusiv cu: 5% a valorii de referință de bază; 10% pentru personalul didactic; 19% pentru personalul medical, precum și a salariului minim pe țară – de la 5 000 lei la 5 500 lei;
- Majorarea cuantumului indemnizației unice la nașterea copiilor, acordarea unor măsuri de susținere a veteranilor de război, compensarea la energie sub formă de plată monetară;
- Asigurarea alimentării elevilor din clasele V-IX din instituțiile de învățământ secundar, începând cu **1 septembrie 2025**;
- Dezvoltarea continuă a sistemului de transporturi și infrastructură;
- Implementarea programelor de eficiență energetică;
- Subvenționarea sectorului agricol și dezvoltării rurale;
- Continuarea implementării programelor de dezvoltare regională și locală.

ESTIMĂRILE MACROECONOMICE

2025

Tendențele de **creștere economică** în anul 2025 sunt condiționate de o evoluție relativ bună a sectoarelor economiei naționale.

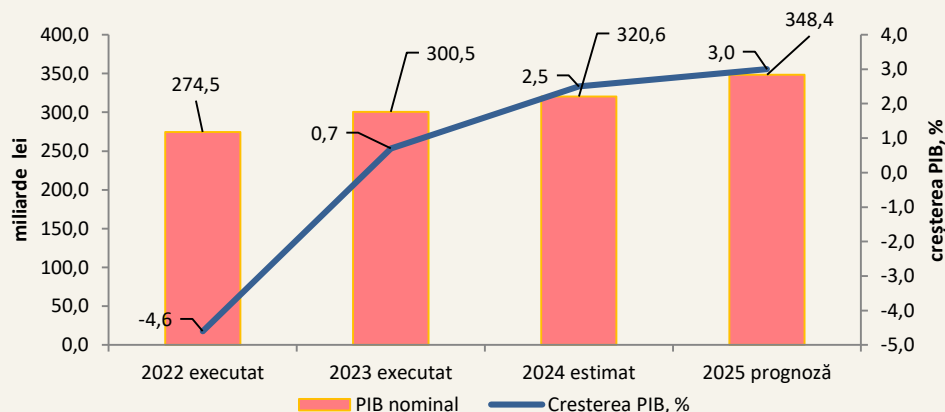
În anul 2025 se **așteaptă o inflație medie anuală de 4,6%**, comparativ cu **4,8%** în 2024.

Produsul Intern Brut este un indicator economic care reflectă suma produselor finale, adică bunurile, serviciile pentru consum și investițiile brute, în interiorul unei țări, în decursul unui an.

PIB = consum + investiții + exporturi – importuri

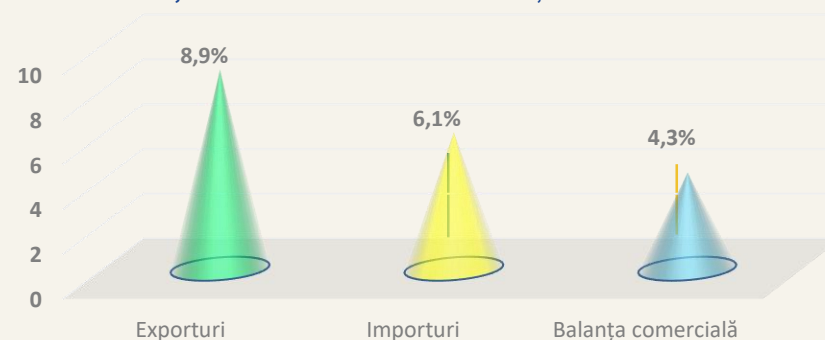
Pentru anul 2025, **produsul intern brut (PIB)** în termeni reali, față de 2024, va fi în creștere cu **3,0%**, iar în termeni nominali volumul PIB va constitui **348,4 miliarde lei**.

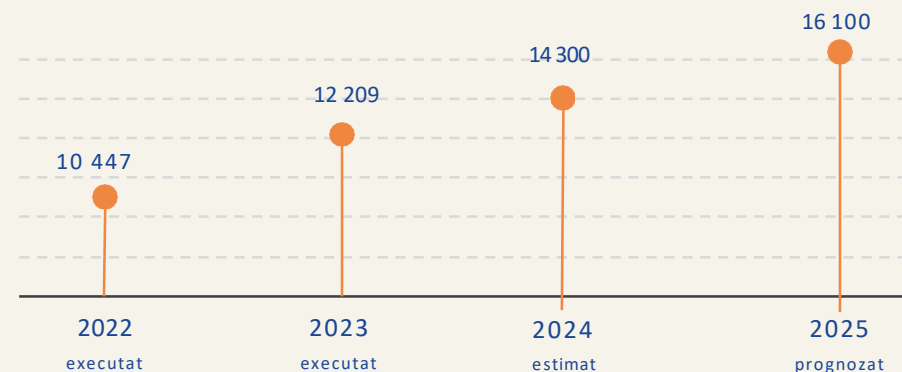
Producția agricolă se estimează să crească cu 1,5%.

Producția industrială va fi în creștere cu 3,0%.

Exporturile vor crește cu circa 8,9%; **Importurile** - cu 6,1%; Deficitul **balanței comerciale** va fi în creștere cu 4,3%.

Câștigul salarial mediu lunar brut al unui angajat din economia națională se va majora până la **16 100 lei** în anul 2025 față de **14 300 lei** în anul 2024.

Atracția investițiilor străine directe rămâne esențială pentru capitalul necesar dezvoltării economice.

POLITICA DE IMPOZITARE

2025

Principiile generale ale **impozitării** în Republica Moldova se stabilesc prin Codul Fiscal (CF).

MĂSURI legate de politica de impozitare:

- ✓ Prelungirea Programului de rambursare a TVA pentru producătorii agricoli, până în **iunie 2025**.
- ✓ Mecanismul de deducere a cheltuielilor suportate și determinate de **angajator** în folosul **salariatului**, dintre care (art.24 alin.(19³) și art.35², CF):

a) cadouri în natură, inclusiv vouchere, oferite salariaților<

b) pentru perfecționarea salariaților, pentru activitățile aferente consolidării culturii corporative și a spiritului de echipă<

c) abonamente pentru utilizarea facilităților sportive în vederea practicării sportului și educației fizice etc.

- ✓ Acordarea dreptului de aplicare a metodei de amortizare accelerată pentru toate **persoanele juridice** (art.26¹, alin.(26¹), CF);
- ✓ Introducerea unui nou instrument de stimulare a angajaților *Program de stimulare pe termen lung* (stock option plan) (art.5, CF);
- ✓ Extinderea spectrului de **venituri neimpozabile**, adică: *veniturile obținute de cetățeni ai Republicii Moldova și apatrizi de la înstrăinarea locuinței de bază și de la înstrăinarea unui autoturism care a fost în proprietatea contribuabilului cel puțin 3 ani până la data înstrăinării; veniturile persoanelor fizice rezidente obținute sub formă de creștere de capital sau dobânzi aferente valorilor mobiliare de stat și/sau aferente obligațiunilor emise de autoritățile administrației publice locale; veniturile obținute din vânzarea energiei electrice de către persoanele fizice rezidente care produc energie regenerabilă etc.* (art.20, CF);
- ✓ Majorarea cu **10%** a scutirilor la impozitul pe venit pentru **persoanele fizice**;
- ✓ Extinderea spectrului de facilități acordate **persoanelor fizice** la determinarea impozitului pe venit prin acordarea dreptului la deducere a cheltuielilor suportate pe parcursul perioadei fiscale, **pentru învățământul persoanelor întreținute** (art.352 alin.(6), CF).

Accizele pentru produsele petroliere:

- ☐ benzină - **8 837,40** lei per tonă;
- ☐ motorină - **3 718,64** lei per tonă.

Cota accizei pentru produsele din tutun:

- pentru 1 000 bucăți țigări de foi și trabucuri care conțin tutun și altele care conțin înlocuitori de tutun, se va calcula acciza de 41%, dar nu mai puțin de **1 450,48 lei**;
- pentru 1 000 bucăți de țigarete cu filtru și fără filtru care conțin tutun, vor fi impozitate cu o acciză de **1 081,43 lei + 13%**, dar nu mai puțin de **1 450,48 lei**;
- pentru 1 000 bucăți de rezerve din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului – **1 384,55 lei**;
- cartușe și rezerve pentru țigarete electronice, inclusiv țigarete electronice de unică folosință; flacoane de reumplere care conțin nicotină, pentru 1 litru se va achita acciza de **3 094,50 lei**.

RATELE DE IMPOZITARE ÎN 2025

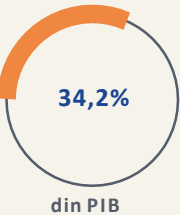
Anul	Persoane fizice							Persoane juridice		Tarifele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii (% din fondul de salarizare și alte recompense)		Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală (% din fondul de salarizare și alte recompense)	
	Scutire (lei)							cota					
	Cota impozitului pe venit	personală	personală majoră	suplimentară majoră	pentru soș/soție	pentru persoane întreținute (copii)	pentru persoane întreținute cu dizabilități			pentru angajator	pentru salariat	pentru angajator	pentru salariat
2025	12%	29700	34620	21780	exclusă	9900	21780	12% 4%		24/29/39/32	exclus	exclus	9%

Nota: art.33, alin.(1), (2); art.34 alin(2); art.35, alin.(1) din Codul Fiscal

Tipul venitului		2025
1	Darea în locațiune a proprietății imobiliare de către persoana fizică unei persoane juridice	12%
2	Darea în locațiune a proprietății imobiliare de către persoana fizică unei persoane fizice	7%
3	Vânzarea mărfurilor (consignație)	12%
4	Dividende	6%
5	Profitul gospodăriilor țărănești	7%
6	Vânzarea producției agricole de către cetățeni	6%
7	Vânzarea producției agricole către achiziționeri	6%
8	Venitul din dobânzi achitate de bănci, asociații de economii și împrumut, și emitenții de valori mobiliare corporative	6%
9	Profitul profesiilor juridice (avocat, avocat-stagiar, notar, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar în cadrul biroului de expertiză judiciară)	12%
10	Venitul din câștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la loterii și/sau pariuri sportive în partea în care fiecare câștig nu depășește 297 lei	18%
11	Veniturile persoanelor fizice rezidente obținute sub formă de creștere de capital sau dobânzi aferente valorilor mobiliare de stat și/sau aferente obligațiunilor emise de autoritățile administrației publice locale	sursă de venituri neimpozabile

VENITURILE BUGETULUI PUBLIC NAȚIONAL

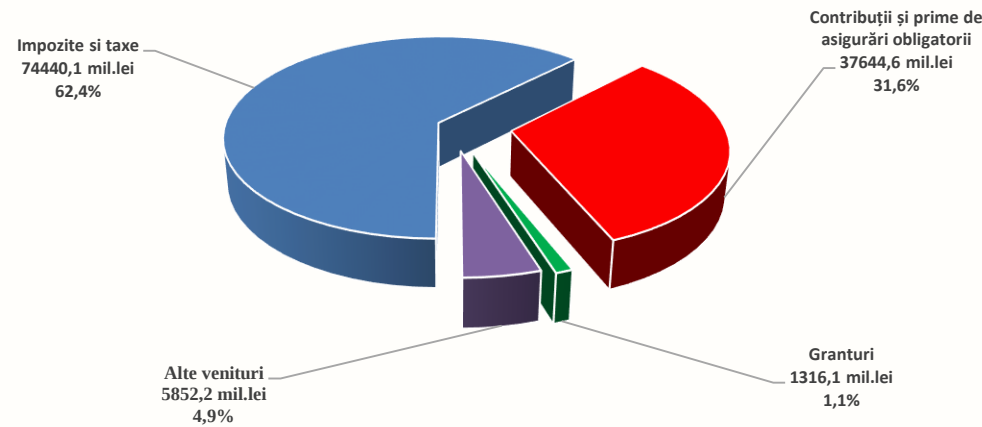
2025

119 253,0 MIL. LEI

SURSELE DE VENITURI ALE BUGETULUI PE ANUL 2025

CE VA CONTRIBUI LA CREȘTEREA VENITURILOR?

- +5 972,0 MIL. LEI DIN IMPOZITE ȘI TAXE, ȘI ALTE VENITURI URMARE CREȘTERII ACTIVITĂȚII ECONOMICE ȘI A UNOR MĂSURI NOI DE POLITICĂ FISCALĂ
- +3 004,8 MIL. LEI DIN CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI SOCIALE DE STAT OBLIGATORII
- +1 085,5 MIL. LEI DIN PRIME DE ASIGURARE OBLIGATORIE DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ

Creșterea veniturilor se bazează pe creșterea încasărilor din impozite și taxe, iar debursările de granturi se estimează cu o diminuare de **1 146,5 mil.lei**.

IMPOZITE ȘI TAXE

	Dintre care	MIL. LEI
TVA		36 553,0
Impozite pe venit		19 245,6
Accize		12 690,8
Taxe asupra comerțului exterior		2 805,9

CONTRIBUȚII ȘI PRIME DE ASIGURĂRI OBLIGATORII

	Dintre care	MIL. LEI
Contribuții de asigurări sociale de stat		27 822,6
Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală		9 822,0

ALTE VENITURI

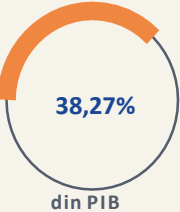
	Dintre care	MIL. LEI
Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor		2 266,8
Venituri din proprietate		1446,0

GRANTURI

	Dintre care	MIL. LEI
Granturi pentru susținerea bugetului		317,8
Granturi pentru proiecte finanțate din surse externe		998,3

CHELTUIELILE BUGETULUI PUBLIC NAȚIONAL

2025

38,27%

din PIB

133 347,0 MIL. LEI

+9 582,3
MIL. LEI

sau
cu 7,7% mai mult

față de 2024 precizat

În ce sectoare vor fi alocați mai mulți bani în ANUL 2025 comparativ cu ANUL 2024 (precizat)

Media creșterii, cheltuieli total cu 7,7%

+2 756,4 MIL. LEI

5,8%

Protecție socială

+1 905,8 MIL. LEI

16,6%

Servicii de stat cu
destinație generală

dintre care:

Susținerea procesului de
amalgamare voluntară a
localităților

91,7 mil. lei

Organizarea și
desfășurarea alegerilor
parlamentare

161,9 mil. lei

+1 428,7 MIL. LEI

7,3%

Învățământ

+1 119,4 MIL. LEI

6,1%

Ocrotirea sănătății

+729,5 MIL. LEI

10,1%

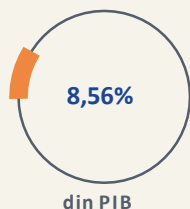
Ordine publică și
securitate națională

CHELTUIELILE BUGETULUI PUBLIC NAȚIONAL

	2024 precizat		123 764,7 MIL. LEI
	2025 aprobat		133 347,0 MIL. LEI
		% din PIB	
Protecție socială	38,60	14,85	47 599,0
		14,45	50 355,4
Învățământ	6,11	6,11	19 599,5
		6,04	21 028,2
Ocrotirea sănătății	5,71	5,71	18 314,8
		5,58	19 434,2
Servicii de stat cu destinație generală	3,59	3,59	11 513,3
		3,85	13 419,1
Servicii în domeniul economiei	3,49	3,49	11 174,4
		3,33	11 595,1
Ordine publică și securitate națională	2,25	2,25	7 223,7
		2,28	7 953,2
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	0,97	0,97	3 108,3
		1,04	3 611,9
Gospodăria comunală și gospodăria serviciilor comunale	0,87	0,87	2 804,1
		0,95	3 317,7
Apărare națională	0,56	0,56	1 783,0
		0,51	1 787,1
Protecția mediului	0,20	0,20	645,9
		0,25	875,6

CHELTUIELILE DE PERSONAL

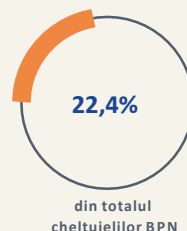
2025

CHELTUIELILE DE PERSONAL

29 815,4 MIL. LEI

+2 266,5 milioane lei față de 2024 precizat

MĂSURI DE POLITICI ÎN DOMENIUL SALARIZĂRII:

✓ Stabilirea valorii de referință în mărime de 2 500 lei:

- personalului didactic, științifico-didactic, științific și personalului de conducere din cadrul instituțiilor de învățământ, al organizațiilor din domeniul cercetării și inovării, conducătorilor (directori/directori adjuncți) instituțiilor de educație timpurie, de învățământ primar, gimnazial, liceal și profesional-tehnic, directorii/directorii adjuncți ai altor instituții de învățământ decât cele de educație timpurie, de învățământ primar, gimnazial, liceal, profesional-tehnic;
- personalului din cadrul Centrului Republican de Asistență Psihopedagogică;

- personalului din cadrul autorităților administrative și al instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne și personalului din cadrul sistemului administrației penitenciare, cu excepția celui care beneficiază de spor specific (stabilit conform art.17 alin.(2) lib.b¹ din Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar);

- personalului din cadrul Inspectoratului Național de Probatiune, cu excepția celui cu funcții de demnitate publică;
- personalului medical din cadrul unităților bugetare.

- #### ✓ Acordarea plății compensatorii personalului bugetar a căror salariu lunar, calculat la **01.01.2025**, pentru o funcție cu durata normală a timpului de muncă, va fi mai mic decât **5 500 lei**

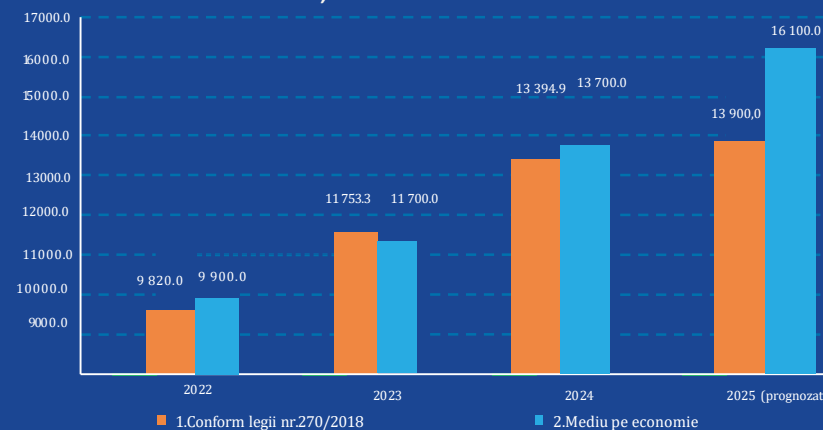
PENTRU ANUL 2025, NUMĂRUL DE UNITĂȚI LUAT ÎN CALCUL LA ESTIMAREA CHELTUIELILOR DE PERSONAL CONSTITUIE **172 589,0 UNITĂȚI**, INCLUSIV:

EVOLUȚIA VALORII DE REFERINȚĂ (DE BAZĂ), LEI

EVOLUȚIA SALARIULUI MEDIU LUNAR-ÎN INSTITUȚIILE FINANȚATE DIN BUGETUL DE STAT, LEI

EVOLUȚIA SALARIULUI MEDIU LUNAR-ÎN INSTITUȚIILE FINANȚATE DIN BUGETELE LOCALE, LEI

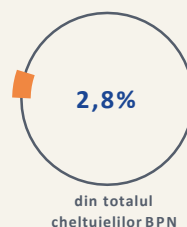
INVESTIȚII CAPITALE

2025

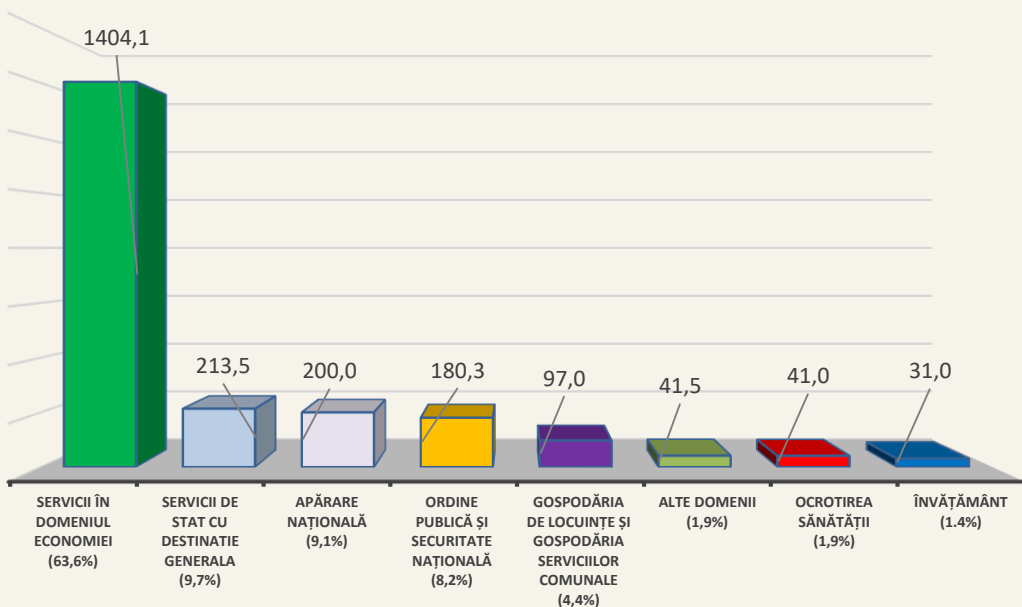
INVESTIȚIILE CAPITALE
3 729,1 MIL.LEI

+342,7 MIL. LEI față de 2024 precizat

**CHELTUIELILE PENTRU INVESTIȚII CAPITALE ÎN
BUGETUL DE STAT CONSTITUIE
2 208,4 MIL. LEI**

în milioane lei

FONDURI în cadrul BUGETULUI DE STAT

TRANSFERURI DIN BUGETUL DE STAT CĂTRE BUGETELE LOCALE

2025

ÎN BUGETUL DE STAT SUNT PREVĂZUTE
TRANSFERURI ÎN SUMĂ DE

20 094,3 MIL. LEI

+901,3 mil. lei față de 2024 precizat sau cu 4,7%

CU DESTINAȚIE SPECIALĂ

17 256,2 MIL. LEI

CU DESTINAȚIE GENERALĂ

2 838,2 MIL. LEI

PENTRU ECHILIBRAREA
BUGETELOR LOCALE
2 070,1 MIL. LEI

ALTE TRANSFERURI CU
DESTINAȚIE GENERALĂ
719,8 MIL. LEI

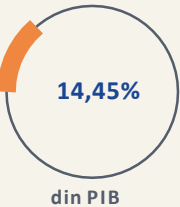
(asigurarea cu resurse a domeniului propriu de activitate pentru
BL de nivelul întâi aferent infrastructurii drumurilor publice locale,
din contul taxei pentru folosirea drumurilor de către
autovehiculele înmatriculate în RM)

DE COMPENSARE
48,3 MIL. LEI

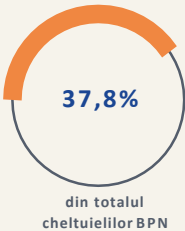
(pentru acoperirea pierderilor de venituri ale BL de ambele
nivele comparativ cu anul 2024, în urma utilizării altui
indicator privind numărul populației în profil teritorial,
utilizat la calculul transferurilor de la BS către BL)

TRANSFERURILE CU DESTINAȚIE SPECIALĂ SUNT PREVĂZUTE PENTRU

Învățământul general	Infrastructura drumurilor publice de interes raional (municipal)	Școli sportive
15 612,7 MIL. LEI	949,8 MIL. LEI	425,2 MIL. LEI
Compensarea diferenței de tarife la energia electrică și gaze naturale	Indemnizații și compensații pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior și postsecundar pedagogic	Compensarea pentru serviciile de transport
138,2 MIL. LEI	51,6 MIL. LEI	38,0 MIL. LEI
Indemnizații pentru copiii adoptați și cei aflați sub tutelă (curatelă)	Servicii sociale	Prestații sociale pentru copiii plasați în servicii sociale
16,6 MIL. LEI	12,1 MIL. LEI	3,4 MIL. LEI
Pentru cantine de ajutor social	Pentru consolidarea sistemului de protecție socială a copilului, inclusiv servicii sociale	Indemnizații pentru susținerea tinerilor specialiști din domeniul culturii
2,9 MIL. LEI	2,8 MIL. LEI	1,4 MIL. LEI
Pentru finanțarea centrelor de plasament temporar pentru refugiați	Compensarea scutirilor de la plata impozitului funciar (venituri ratate) ale deținătorilor de terenuri agricole situate după traseul Râbnîța-Tiraspol	
0,9 MIL. LEI	0,6 MIL. LEI	

CHELTUIELILE TOTALE
50 355,4 MIL. LEI
+2 756,4 mil. lei față de 2024 precizat

ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI SOCIALE ACTIVEAZĂ

54 INSTITUȚII:

- 14 autorități din subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale
- 40 instituții publice în care Ministerul Muncii și Protecției Sociale are calitatea de fondator

57 INSTITUȚII:

întreținute din contul mijloacelor
bugetelor locale de nivelul I
(bugetele satelor/comunelor,
orașelor/ municipiilor)

PRINCIPALELE MĂSURI PENTRU 2025:

Acordarea
compensațiilor la
energie sub formă de
plată monetară

1 445,3 mil. lei

Realizarea
Programului
„Prima casă”

160,0 mil. lei

Măsuri de susținere
a veteranilor de
război

(Legea nr.317/ 26.12.2024)

119,2 mil. lei

VENITURILE BUGETULUI ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT ÎN ANUL 2025 - 46 513,7 MIL.LEI

27 822,6

Contribuții de
asigurări sociale
de stat obligatorii

17 948,5

Transferuri de la bugetul
de stat la bugetul
asigurărilor sociale de stat

742,6

Alte venituri

CHELTUIELI TOTALE ALE BUGETULUI
ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT

46 513,7 MIL. LEI

DINTRE CARE :

Protecția persoanelor în etate	30 744,3 mil. lei
Protecția socială a persoanelor cu dizabilități	5 413,4 mil. lei
Protecția familiei și copilului	4 861,1 mil. lei
Protecție socială în cazuri excepționale	2 010,6 mil. lei
Protecție în caz de incapacitate temporară de muncă	1 177,3 mil. lei
Protecția socială a unor categorii de cetățeni (diferite plăți: alocații lunare, indemnizații sportivilor/antrenori, compensații participanților la Cernobil)	964,9 mil. lei
Protecție în legătura cu pierderea întreținătorului	754,6 mil. lei
Administrarea sistemului public de asigurări sociale	352,3 mil. lei
Susținerea suplimentară a unor categorii de populație (suport lunar ≈ 180 lei)	143,9 mil. lei
Protecția șomerilor	91,4 mil. lei

NUMĂRUL PERSOANELOR CARE PRIMESC PENSII

768 367 PERSOANE

DINTRE CARE:

- 1) 531 315 PERSOANE

(pentru limită de vârstă)

→

mărimea medie lunară – 4 238,0 lei
(față de 3 965,15 lei în 2024)
- 2) 95 421 PERSOANE

(pensii dizabilitate)

→

mărimea medie lunară – 2 819,0 lei
(față de 2 619,98 lei în 2024)
- 3) 95 473 PERSOANE

(alocații sociale)

→

mărimea medie lunară – 1 670,0 lei
(față de 1 585,62 lei în 2024)
- 4) 12 146 PERSOANE

(pensii de urmaș)

→

mărimea medie lunară – 3 484,0 lei
(față de 3 107,81 lei în 2024)

Indexarea depunerilor bănești ale cetățenilor în

Banca de Economii, pentru persoanele născute până în anul

1991 inclusiv, care nu au beneficiat de sumele indexate aferente

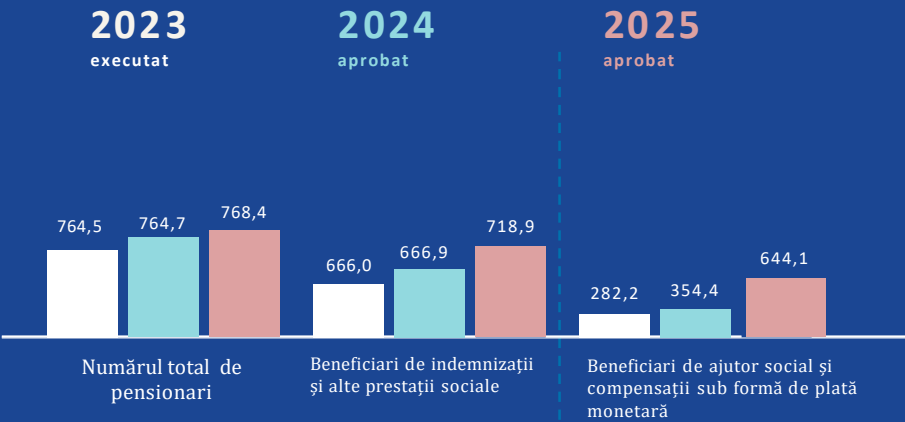
primei etape și/sau etapei a doua în perioada precedentă,

pentru 2025 sunt prevăzute

10,0 mil. lei

DINAMICA BENEFICIARILOR DE PENSII, INDEMNIZAȚII, AJUTOR SOCIAL ȘI COMPENSAȚII SUB FORMĂ DE PLATĂ MONETARĂ (mii beneficiari)

MĂRIMEA MEDIE A INDEMNIZAȚIILOR PENTRU COPII

Indemnizație unică la nașterea copilului	Indemnizație lunară pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani	Indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului până la 2 ani	Indemnizație lunară de suport pentru creșterea copiilor gemeni până la vârsta de 3 ani
21 350,0 lei (persoane asigurate și neasigurate)	4 863,0 lei (persoane asigurate)	1000,0 lei (persoane asigurate și neasigurate)	500,0 lei (sau mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină)
(față de 20 000,0 lei în 2024 sau cu 1 350,0 lei mai mult)	(față de 4 245,45 lei în 2024 sau cu 617,6 lei mai mult)	(identic ca în 2024)	(identic ca în 2024)

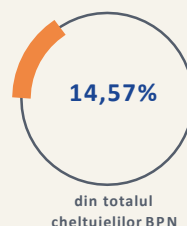
OCROTIREA SĂNĂTĂȚII

2025

CHELTUIELILE TOTALE
19 434,2 MIL. LEI

+1 783,4 MIL. LEI față de 2024 precizat

PRIORITĂȚILE DE CHELTUIELI ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII:

- Asigurarea unei infrastructuri medicale moderne și de calitate prin echiparea și renovarea spitalelor existente;
- Asigurarea prioritară a serviciilor medicale în cadrul programelor naționale din sectorul sănătății (combaterea hepatitelor virale și diabetului zaharat, serviciu de transplant, controlul cancerului, etc);
- Implementarea programelor de prevenire și control al bolilor transmisibile, inclusiv profilaxia și control al infecției HIV/SIDA și a bolilor non-transmisibile, de promovare a sănătății și a educației pentru sănătate;
- Dezvoltarea, interconectarea și utilizarea de către toate instituțiile medicale a sistemelor informaționale existente.

BUGETUL FONDURILOR ASIGURĂRII OBLIGATORII DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ ÎN ANUL 2025

7 328,1 MIL. LEI

Transferuri de la bugetul de stat

241,3 MIL. LEI

Alte încasări

9 822,0 MIL. LEI

Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală

VENITURI TOTAL
17 391,5 MIL. LEI

CHELTUIELI TOTAL
17 391,5 MIL. LEI

Fiecare cetățean care lucrează achită din salariul său 9% pentru sănătate.

Pentru anul 2025, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală (polița de asigurare medicală) în sumă fixă va constitui **12 636,0 LEI**.

Persoanele care achită prima de asigurare până la 31 martie beneficiază de reduceri substanțiale de la 60% până la 90% din valoarea primei, în funcție de categoria din care fac parte.

PROGRAME DE CHELTUIELI ALE FONDURILOR ASIGURĂRII OBLIGATORII DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ

17 391,5 MIL. LEI

Dintre care:

Asistența medicală spitalicească **8 620,5 MIL. LEI**

Asistența medicală primară **3 423,4 MIL. LEI**

Asistența medicală specializată de ambulatoriu **1 647,5 MIL. LEI**

Asistența medicală urgentă prespitalicească **1 535,2 MIL. LEI**

Servicii destinate compensării medicamentelor și dispozitivelor medicale **1 204,3 MIL. LEI**

OCROTIREA SĂNĂTĂȚII

2025

MAJORAREA SALARIILOR PERSONALULUI DIN INSTITUȚIILE MEDICO-SANITARE PUBLICE ÎNCADRAT ÎN SISTEMUL ASIGURĂRII OBLIGATORII DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ

de la 01.01.2025
pentru 52 000
unități de personal

→ **1 343,0 MIL.LEI**

Pentru „Ocrotirea sănătății” în bugetul de stat pentru 2025 sunt prevăzute alocații în sumă de **9 283,8 mil. lei** sau **1,3%** din cheltuielile bugetului de stat

PENTRU CE SE CHELTUIE CEI MAI MULȚI BANI DIN BUGETUL DE STAT?

1. Asigurarea obligatorie de asistență medicală a unor categorii de persoane neangajate pentru care Guvernul are calitate de asigurat → **7 177,3 mil. lei**
2. Programe naționale și speciale în domeniul ocrotirii sănătății → **732,6 mil. lei**
3. Servicii de sănătate publică și supravegherea de stat a sănătății publice → **345,4 mil. lei**
4. Dezvoltarea și modernizarea instituțiilor în domeniul ocrotirii sănătății → **294,9 mil. lei**
5. Cercetări științifice aplicate în domeniul sănătății publice și serviciilor medicale, în direcția „Sănătate și biomedicină” → **51,0 mil. lei**

Proiectul „Programul de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, al infecțiilor cu transmitere sexuală și al tuberculozei în Moldova”

134,7 mil. lei

- ☐ pentru achiziționarea dispozitivelor medicale (aparate de oxigen, seringi etc);
- ☐ pentru achiziționarea medicamentelor împotriva infecției HIV/SIDA, al infecțiilor cu transmitere sexuală și al tuberculozei.

ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII ACTIVEAZĂ

54 instituții

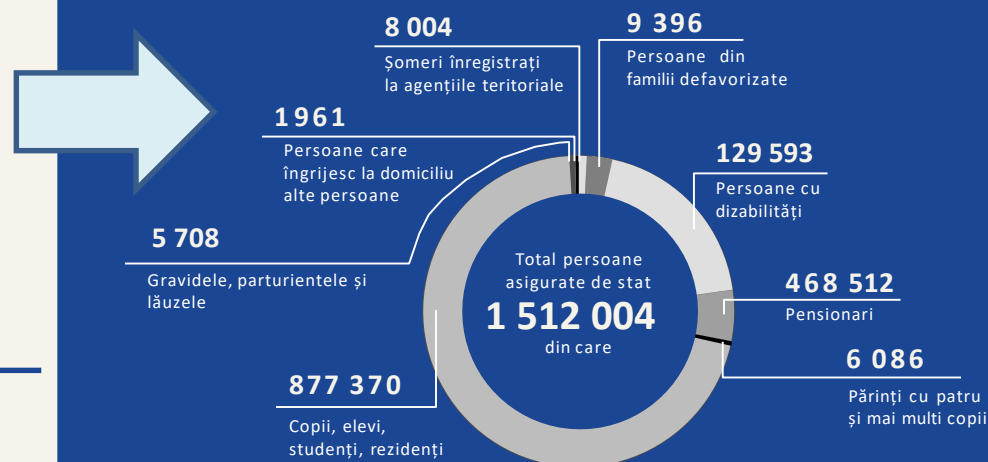
de ocrotire a sănătății
finanțate din mijloacele
bugetului de stat

ÎN DOMENIUL ASIGURĂRII MEDICALE

Pentru achiziționarea serviciilor medicale, CNAM contractează, de regulă, **430 instituții medicale**, inclusiv 347 instituții medico-sanitare publice și departamentale

Circa 1,5 mil. persoane

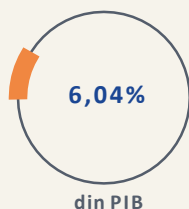
sunt asigurate de stat

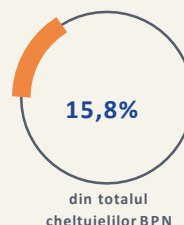
Numărul persoanelor la situația din 1 ianuarie 2024

ÎNVĂȚĂMÂNT

2025

CHELTUIELILE TOTALE
21 028,2 MIL. LEI
+1 428,7 mil. lei față de 2024 precizat

PRIORITĂȚI STRATEGICE ALE SECTORULUI ÎN ANUL 2025

- Dezvoltarea sistemului de educație timpurie (copii cu vârsta între 0 și 6(7) ani), inclusiv creșterea calității și accesului echitabil pentru copii la servicii de educație antepreșcolară (de la 0 la 2 ani) și învățământ preșcolar (de la 2 la 6(7) ani), inclusiv al persoanelor cu nevoi speciale;
- Dezvoltarea serviciilor de îngrijire a copiilor cu vârsta până la 3 ani;
- Îmbunătățirea sistemului de formare și dezvoltare profesională a resursei umane în educație;
- Dezvoltarea și optimizarea Cadrului Național al Calificărilor conform principiilor Cadrului European al Calificărilor;
- Dezvoltarea sistemului de învățământ primar și secundar general prin creșterea rețelei școlilor model, creșterea calității și atractivității învățământului liceal, asigurarea condițiilor de acces la învățământul obligatoriu;
- Dezvoltarea sistemului de învățământ superior pentru pregătirea specialiștilor în domeniile prioritare dezvoltării societății și racordarea la cerințele pieței muncii, promovarea internaționalizării învățământului superior și renovarea căminelor studențești;
- Dezvoltarea sistemului de învățământ profesional tehnic prin promovarea învățământului dual, sporirea calității, atractivității și racordarea acestuia la cerințele pieței muncii.

Asigurarea alimentației gratuite a elevilor claselor V-IX din instituțiile de învățământ	Asigurarea majorării normelor financiare p-u alimentarea copiilor și elevilor din instituțiile de învățământ	Deschiderea de grupe noi în cadrul instituțiilor de educație timpurie și de învățământ extrașcolar	Majorarea cuantumului burselor și soldei elevilor și studenților din cadrul instituțiilor de învățământ	Crearea Institutului Național de Management Public	Organizarea și desfășurarea centralizată a examenelor naționale p-u elevii cl.IX din instituțiile de învățământ
205,4 mil. lei	46,8 mil. lei	33,5 mil. lei	17,5 mil. lei	10,0 mil. lei	7,8 mil. lei

ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ACTIVEAZĂ

2 935

instituții de învățământ

107

întreținute din mijloacele bugetului de stat

2 828

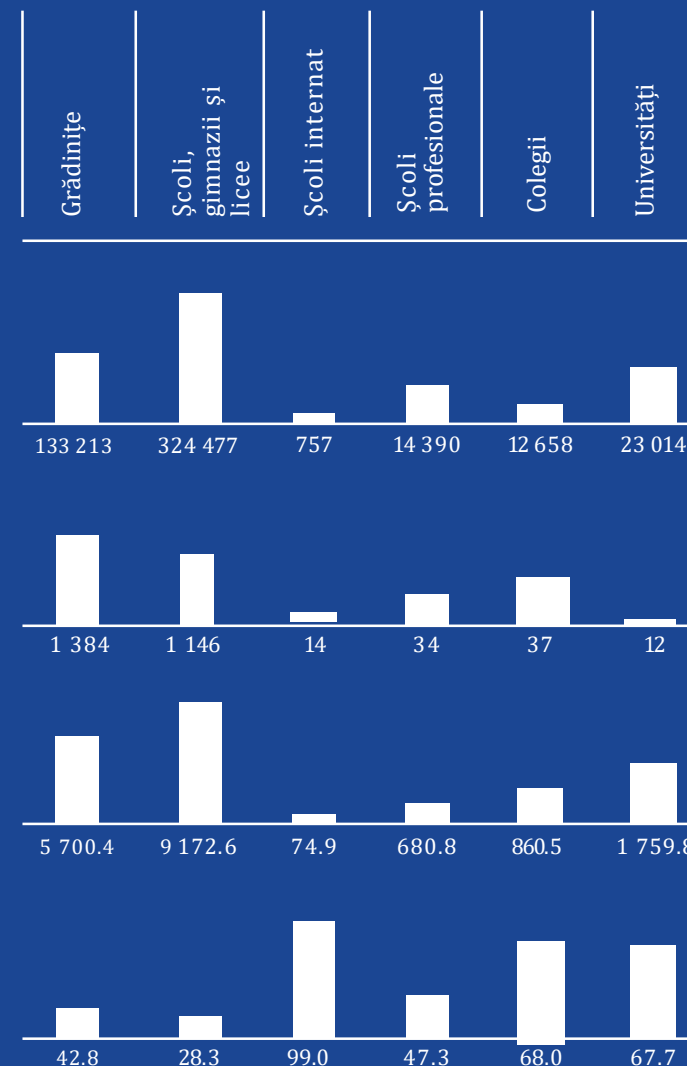
întreținute din contul transferurilor cu destinație specială alocate din bugetul de stat către bugetele locale

În total în grădinițele și instituțiile publice de învățământ din țară sunt peste

508 mii de copii, elevi și studenți bugetari

Cheltuielile pentru educație ce revin unui locuitor în **anul 2025** vor constitui circa

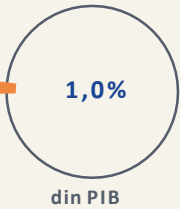
8 677,6 LEI

Notă: În informație nu sunt incluse datele ce țin de instituțiile de învățământ extrașcolar, instituțiile specializate de învățământ de formare continuă, agențiile și centrele din domeniul „Învățământului”

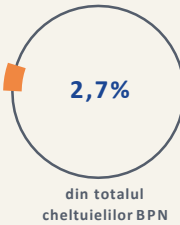
CULTURĂ, SPORT, TINERET, CULTE ȘI ODIHNĂ

2025

CHELTUIELILE TOTALE
3 611,9 MIL. LEI

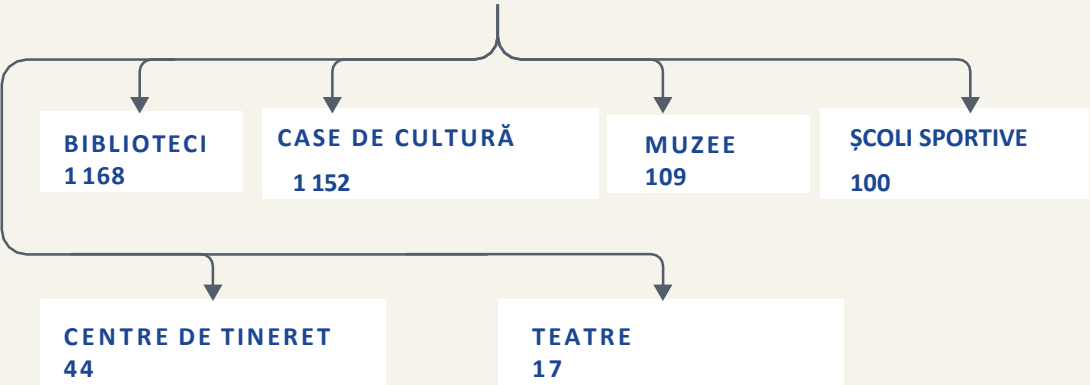
+503,6 mil.lei față de 2024 precizat

PRIORITĂȚI STRATEGICE ALE SECTORULUI ÎN ANUL 2025

- Susținerea și dezvoltarea continuă a sportului de performanță și de masă;
- Prevenirea și combaterea fenomenului dopajului în sport;
- Creșterea nivelului de participare și implicare civică a tinerilor;
- Consolidarea capacităților organizațiilor culturale și industriilor creative în Republica Moldova;
- Promovarea produselor culturale naționale la nivel național și european;
- Susținerea cinematografiei autohtone pentru integrarea patrimoniului cultural național în sistemul valorilor culturale europene;
- Reabilitarea infrastructurii instituțiilor de cultură, de sport și de tineret.

În cadrul sectorului activează **2 957 instituții** finanțate din contul mijloacelor bugetului de stat și bugetelor locale, *dintre care:*

PENTRU CE VOR FI CHELTUIȚI BANII ALOCAȚI?

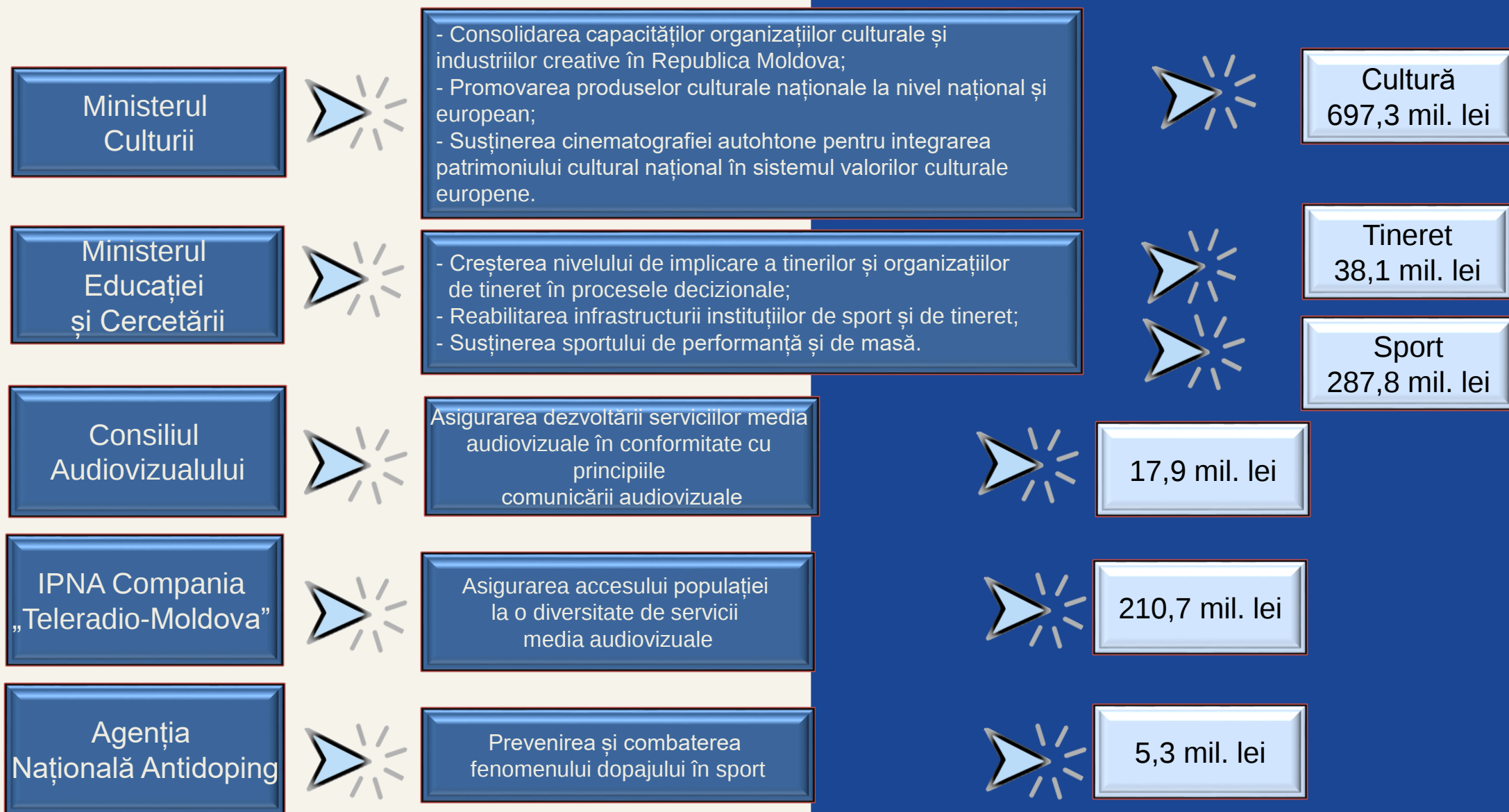
Domeniul Sport și Tineret

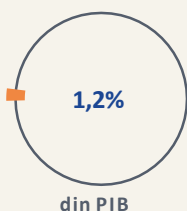
Activitatea școlilor sportive din subordinea autorităților administrației publice locale	Activitatea instituțiilor sportive din subordinea Ministerului Educației și Cercetării	Calendarul acțiunilor sportive naționale și internaționale
425,2 MIL. LEI	132,2 MIL. LEI	87,0 MIL. LEI
Acordarea premiilor sportivilor de performanță	Acordarea burselor sportivilor de performanță	Prevenirea și combaterea dopajului în sport
37,0 MIL. LEI	31,0 MIL. LEI	3,7 MIL. LEI
Dezvoltarea activităților de tineret	Susținerea proiectelor de granturi pentru tineret	Programul de dezvoltare a centrelor de tineret la nivel local
17,3 MIL. LEI	16,5 MIL. LEI	1,5 MIL. LEI

Domeniul Cultura, Teleradio și Presa

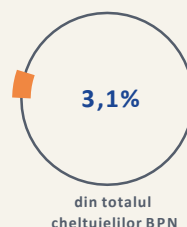
Susținerea activității teatrelor, circuitului și organizațiilor concertistice din subordinea Ministerului Culturii	Activitatea IPNA „Teleradio-Moldova”	Susținerea și promovarea activităților culturale
317,0 MIL. LEI	210,7 MIL. LEI	64,9 MIL. LEI
Indemnizație de merit pentru 260 de oameni de creație	Fondul național al culturii	Susținerea Programului de investiții, proiectelor cinematografice și a altor genuri de activitate
39,1 MIL. LEI	31,0 MIL. LEI	16,1 MIL. LEI
Fondul mass-media	Programul „Diplomație culturală”	Programul național „Voucher cultural”
15,5 MIL. LEI	6,0 MIL. LEI	3,1 MIL. LEI
Programul „Europa creativă”	Programul Național „Cluburile de lectură”	Acordarea Premiului Național
2,0 MIL. LEI	1,5 MIL. LEI	1,1 MIL. LEI

Cum sunt repartizate cheltuielile pentru *Cultura, Sport și Tineret* către autoritățile administrației publice centrale

CHELTUIELILE TOTALE
4 148,6 MIL. LEI

PRIORITĂȚILE STRATEGICE ALE SECTORULUI:

- Modernizarea drumurilor și podurilor, inclusiv Trans-Europene de Transport (TEN-T) și asigurarea durabilității investițiilor în aceste infrastructuri;
- Monitorizarea implementării politicii privind siguranța rutieră;
- Crearea unui sistem de transport rutier modern, sigur, eficient, nepoluat și accesibil;
- Modernizarea și implementarea registrelor de stat și asigurarea accesului populației la servicii de transport rutier calitative și sigure.

REȚEAUA DRUMURILOR PUBLICE NAȚIONALE ȘI LOCALE DE IMPORTANȚĂ RAIONALĂ

Administratori Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale/Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” și APL de nivelul II

9 626,9 KM

5 996,3 KM
drumuri naționale

3 630,6 KM
drumuri locale de importanță raională

FINANȚAREA LUCRĂRILOR DE ÎNTREȚINERE ȘI REPARAȚIE A DRUMURILOR PUBLICE

3 356,6 MIL. LEI

FONDUL RUTIER
2 646,7 MIL. LEI

TRANSFERURI GENERALE
CĂTRE APL DE NIVELUL I

Reparația și întreținerea
drumurilor naționale

1 698,1 MIL. LEI

Întreținerea drumurilor
raionale (municipale)

948,6 MIL. LEI

Întreținerea drumurilor
comunale și străzi

709,9 MIL. LEI

ÎN ANUL 2025 ÎN SECTOR VOR DERULA URMĂTOARELE PROIECTE FINANȚATE DIN SURSE EXTERNE :

→ Proiectul de susținere a Programului
în sectorul drumurilor – **810,5 mil.lei**

→ Proiectul „Moldova drumuri III” – **260,0 mil.lei**
Lucrări de reabilitare a drumului R34 Hâncești-Leova-Cantemir-Cahul-Giurgiulești,
sector km 83+000 - km 125+000;
Construcția drumului de ocolire a or.Cimișlia, M3 Chișinău-Comrat-Giurgiulești-frontiera
cu România, sector km 0+000 - km 7+400.

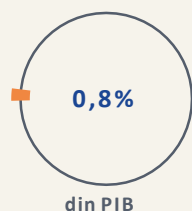
→ Proiectul „Moldova drumuri V” – **100,0 mil.lei**
Lucrări de modernizare și extindere a drumului M2 drumul de centură a mun.Chișinău, sector
nr.2 km 6+550 - km 14+750;
Lucrări de reabilitare a drumului M1 frontiera cu România-Leușeni-Chișinău-Dubăsari-
frontiera cu Ucraina, sector km 0+000 - km 85+000.

→ Proiectul „Modernizarea infrastructurii
în cadrul Mecanismului pentru
Interconectarea Europei” (CEF) – **100,0 mil. lei**

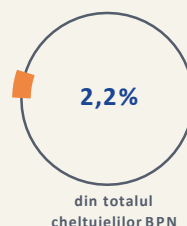
→ Proiectul „Conectivitatea rurală Moldova” – **90,0 mil. lei**
Construcția drumului de acces spre Postul vamal Ungheni
Reconstrucția drumului de acces spre Postul vamal Leușeni, r.Hâncești

→ Proiectul „Moldova drumuri IV” – **70,0 mil.lei**
Lucrări DE modernizare și extindere a drumului M5 frontiera cu Ucraina-Criva-Bălți-Chișinău-
Tiraspol-frontiera cu Ucraina, sector km 103+750 – km 133+000;

TOTAL 1 430,5 MIL.LEI

CHELTUIELILE TOTALE
2 635,4 MIL. LEI

PRIORITĂȚILE STRATEGICE ALE SECTORULUI:

- Revitalizarea sectorului zootehnic;
- Restructurarea și modernizarea pieței agricole;
- Dezvoltarea proceselor de post-recoltare;
- Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale în agricultură;
- Diversificarea economiei rurale prin susținerea creării activităților non-agricole.

PENTRU CE SE VOR CHELTUI BANII?

1 704,9 MIL. LEI

Subvenționarea
producătorilor agricoli

432,2 MIL. LEI

Dezvoltarea durabilă a sectoarelor
fitotehni și horticultură

528,0 MIL. LEI

Proiecte finanțate
din surse externe
dintre care:

176,5 MIL. LEI

Proiectul
„Modernizarea mașinilor
și echipamentelor
agricole”

136,0 MIL. LEI

Proiectul „Agricultura
competitivă”

100,3 MIL. LEI

Proiectul „Investiții pentru
Guvernanță, Creștere și
Reziliență în Agricultură”

45,0 MIL. LEI

Asigurarea fermierilor cu
fertilizanți

41,0 MIL. LEI

Proiectul „Livada Moldovei”

28,9 MIL. LEI

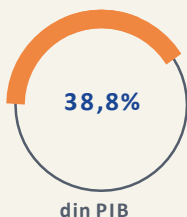
Proiectul „Îmbunătățirea
capacităților pentru
transformarea zonei rurale
IFAD VIII”

REZULTATE AȘTEPTATE

- Modernizarea lanțului agroalimentar în scopul alinierii la cerințele Uniunii Europene către finele anului 2027;
- Subvenții anuale pentru creșterea competitivității, diversificarea producției, creșterea calității produselor obținute și îmbunătățirea performanței generale a exploatațiilor agricole pentru circa **3000** beneficiari;
- Subvenții anuale pentru dezvoltarea infrastructurii de prelucrare primară/finită cu accent pe creșterea valorii adăugate în sectorul agroindustrial pentru circa **3300** beneficiari
- Crearea locurilor de muncă și creșterea veniturilor în agricultură prin sporirea anuală cu **1%** a numărului de ferme zootehnice;
- Subvenții anuale pentru gestionarea eficientă a resurselor de apă și extinderea irigațiilor întru asigurarea rezilienței climatice;
- Stimularea asocierii și cooperării în agricultură prin acordarea subvențiilor majorate anual;
- Subvenții anuale pentru îmbunătățirea și dezvoltarea turismului în mediul rural.

DATORIA DE STAT

2025

LA SFÂRȘITUL ANULUI 2025
DATORIA DE STAT
VA CONSTITUI

135 274,6 MIL. LEI

Dintre care:

82 152,8 MIL. LEI

SAU 23,6% ÎN PIB

DATORIA DE STAT
EXTERNĂ

60,7%

53 121,8 MIL. LEI

SAU 15,2% ÎN PIB

DATORIA DE STAT
INTERNĂ

39,3%

inclusiv:

- VMS emise pe piața internă - **39 920,0 mil. lei** (75,2%)
- VMS convertite - **2 140,6 mil. lei** (4,0%)
- VMS emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat - **11 061,2 mil. lei** (20,8%)

Soldul garanțiilor de stat externe va constitui **zero lei**.
Soldul garanțiilor de stat interne nu va depăși 4,5 mld. lei (Prima casă).

PE PARCURSUL ANULUI 2025 VOR FI:

- debursate împrumuturi de stat externe - **10 351,1 mil. lei**
- rambursate împrumuturi de stat externe - **9 455,8 mil. lei**,
dintre care împrumut recreditat de către „Energocom” - **5 326,5 mil. lei**.

CHELTUIELILE PENTRU
SERVICIUL DATORIEI* DE STAT

ÎN ANUL 2025

+352,0 mil. lei față de 2024 executat sau cu +8,1%

4 674,5 MIL. LEI

circa 1,3 % din PIB

Serviciul datoriei de stat **interne**
va constitui

2 594,6 mil. lei

Serviciul datoriei de stat **externe**
va constitui:

- în favoarea creditorilor multilaterali –
1 868,2 mil. lei
- în favoarea creditorilor bilaterali –
211,7 mil. lei

* Serviciul datoriei include achitarea dobânzii și comisioanelor aferente

PRINCIPALELE PROIECTE FINANȚATE DIN SURSE EXTERNE

1. Proiectele de susținere a Programului în sectorul drumurilor	810,5 MIL. LEI
2. Proiectele „Moldova Drumuri III”, „Moldova Drumuri IV”, „Moldova Drumuri V”	430,0 MIL. LEI
3. Proiectul „Susținerea învățământului superior”	187,7 MIL. LEI
4. Programul „Modernizarea mașinilor și echipamentelor agricole”	176,6 MIL. LEI
5. Proiectul „Deșeuri solide în Republica Moldova”	164,1 MIL. LEI
6. Proiectul „Conectivitate rurală a Moldovei”	147,6 MIL. LEI
7. Proiectul „Agricultura competitivă”	136,0 MIL. LEI
8. Proiectul „Programul de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, al infecțiilor cu transmitere sexuală și a tuberculozei”	134,7 MIL. LEI
9. Proiectul „Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova centrală”	112,2 MIL. LEI
10. Proiectul „Competitivitatea întreprinderilor micro, mici și mijlocii”	104,2 MIL. LEI
11. Proiectul „Construcția penitenciarului din Chișinău”	103,9 MIL. LEI
12. Proiectul „Programul de împădurire a terenurilor în RM”	101,0 MIL. LEI
13. Proiectul „Investiții în guvernare, creștere și reziliență în agricultură”	100,4 MIL. LEI

BUGETUL DE STAT. MIL. DOLARI SUA

SURSELE EXTERNE

		2023 executat	2024 precizat	2025 aprobat
Granturi	Proiecte investiționale	37,5	37,1	50,3
	Suport bugetar	245,4	95,2	17,4
Împrumuturi	Proiecte investiționale	401,1	377,1	258,6
	Suport bugetar	549,5	655,8	308,3

PRINCIPALII PARTENERI DE DEZVOLTARE. ASISTENȚĂ EXTERNĂ GUVERNULUI RM ÎN ANUL 2025

Banca Mondială
161,4 MIL. \$ SUA

Fondul Monetar Internațional
159,7 MIL. \$ SUA

European Bank
for Reconstruction and Development

BERD
121,2 MIL. \$ SUA

Banca Europeană de Investiții
62,8 MIL. \$ SUA

Guvernul Canadei
28,4 MIL. \$ SUA

Agencia Franceză pentru Dezvoltare
22,0 MIL. \$ SUA

Întrebările și propunerile pot fi adresate prin e-mail la adresa:

natalia.sclearuc@mf.gov.md; vera.sirbu@mf.gov.md